

T.C.
Samsun Valiliđi
İl Tarım M¼d¼rl¼đ¼

ORGANİKÇİ AMCADAN GELECEĞİN B¼Y¼KLERİNE

Mehmet Ali YETĐİN
Ziraat M¼hendisi

Samsun / 2010

Dizgi/Baskı

******* Ofset**

Samsun İl Tarım Müdürlüğü
Çiftçi Eğitimi ve Yayım Şubesi Yayınıdır

ÖNSÖZ

Son 50 yılda dünyada ve ülkemizde tarımsal üretimde tarımsal verimliliğin artırılması amacıyla kimyasal gübreler ve ilaçların kullanımı desteklendi, marjinal alanlar tarıma açıldı. Bunların sonucunda da doğal denge bozuldu ve pek çok ekolojik sorun ortaya çıktı. Tarımın doğa koşullarına bağlı bir üretim dalı olması nedeniyle iklim değişikliklerinden en fazla olumsuz etkiyi yaşayacak sektör de tarımdır. Bunun yanında hammaddesini tarımdan sağlayan sektörlerin de bu değişimden zarar görmesi kaçınılmazdır.

Klasik tarım metodunda ürün kalitesi değil, ürün miktarı daha önemli iken, organik tarımda ürünün kalitesi daha önemlidir. Çevreye de dost bu tarım yöntemi, doğal metotlar kullanıldığı için uzun vadede toprağın da verimi artmakta ve üründe miktar artışı da sağlanmaktadır. Bu nedenle organik tarım yöntemiyle toprağı, havayı, suyu koruyarak onlara zarar vermeden sürdürülebilir üretimi sağlamak, biyoçeşitliliğı korumak, kontrollü ve sertifikalı üretim metodu ile tüketiciye sağlıklı ürünler sunmak mümkündür.

İlimizde de yürütölen çalışmalarla, son yıllarda organik tarımda önemli mesafeler kat edilmiştir. Bu kitapta, önemi her geçen gün anlaşılmakta olan organik tarımın dünyada, ülkemizde ve ilimizde gelişim süreci, mevcut durumu, potansiyeli, dünyadaki pazar durumu konularında bilgiler verilmiştir. Kitabın tarıma, bu konuya duyarlı müteşebbislere ve konuyla ilgilenen okuyuculara yararlı olmasını dilerim.

İl Tarım Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ / 1

ORGANİK=BİYOLOJİK= EKOLOJİK TARIM / 6

NEDEN ORGANİK TARIM / 8

ORGANİK TARIM NE ZAMAN BAŞLAMIŞTIR / 9

ORGANİK TARIM NASIL YAPILIR / 10

ORGANİK ÜRÜN NEDİR / 17

ORGANİK GÜBRELER / 20

ORGANİK TARIMDA TARIMSAL MÜCADELE / 21

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ

Devletimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün bir güneş gibi doğduğu Samsun ilinde Eren adında bir çocuk ve ziraat mühendisi amcası yaşarmış.

İlköğretim 6. sınıf öğrencisi olan Eren'e Fen ve Teknoloji dersi öğretmeni; *“Gelecek hafta çevreye ve insana dost üretim olan **Organik Tarım** konusunu işleyeceğiz. Organik tarım konusunda araştırma yaparak derse geliniz .”* demiş. **Eren** hemen parmak kaldırmış ve söz almış:

“Öğretmenim benim Ziraat Mühendisi Organikçi Amcam var. O bize bu konuda bilgi verir” demiş.

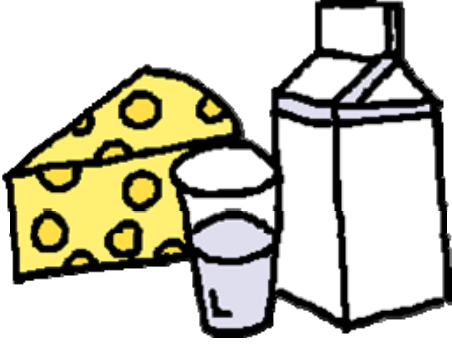
Eren akşam olunca amcasına konuyu aktarmış. Amcası da Eren'e seve seve tabi ki anlatırım demiş. Bir hafta sonra Eren ve organikçi amcası okula gelmişler.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Organikçi amca başlamış anlatmaya;

Sevgili çocuklar...

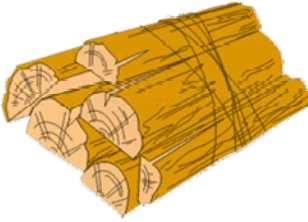
İnsanoğlu hayatını devam ettirebilmesi için;

Gıdaya,

Giyeceđe,

Yakacađa ihtiyaç duymaktadır.

İnsanoğlu beslenme ihtiyaçını ilk başlarda doğadan toplamayla, yerleşik hayata geçtikten sonrada tarımsal üretimde bulunarak karşılamıştır.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Dünyada insan nüfusunun gün geçtikçe artması sonucunda tarım arazilerinden geleneksel yöntemlerle elde edilen ürünler yetmemeye başlamış. Tarım alanlarından daha fazla ürün elde etmek için;

İnsanlar Çözüm Olarak

- Ormanları kesip tarla yaptılar.
- Ürünlerine zarar veren hastalık ve zararlılara

karşı *kimyasal ilaç*,

- Verimi artırmak için *kimyasal gübre ve hormon*,

- Kalıntılı *su* kullandılar.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

İnsanlık bu uygulamalarla kısa sürede verim artışı ve kaliteli ürün elde ettiler. Ancak çok geçmeden topraklar verimsizleşmeye, hastalık ve zararlılar çoğalmaya ve çevre kirliliğinin arttığı görüldü.

İnsanlar bu olumsuzlukların nereden kaynaklandığını araştırmaya başladılar ve buldular. Birde baktılar ki; kullanmış oldukları ***Kimyasal İlaç ve Gübrelerin İnsanlarda,***

Kansere,

Sinir Sistemi Tahribatına,

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Akut ve Kronik Zehirlenmelere,

Alerjik Reaksiyonlara,

ve Ölüme sebep olmaktadır.

Kimyasal İlaç ve Gübreler;

- Toprakların çoraklaşması ve verimsizleşmesine,
- Su kaynaklarının azalması ve kirlenmesine,
- İklimsel değişikliklere,
- Canlıların çeşitliliğinin yok olmasına neden olmaktadır.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

İşte bu nedenlerden dolayı çiftçiler insana ve çevreye dost bir tarım şekli olan organik tarımı yapmak zorunda olduklarını anlamışlardır.

ORGANİK=BİYOLOJİK= EKOLOJİK TARIM

Sevgili çocuklar;

Kitaplarda, dergilerde, gazetelerde, televizyonlarda vb. yerlerde organik, biyolojik ve ekolojik tarım diye duyduğunuz kelimeler aynı anlama gelmektedir.

Organik Tarım; üretimde insan sağlığı için zararlı olan kimyasal gübre ve ilaçları kullanmadan, bu ihtisas üretimi için izin verilen (*organik ilaç ve gübrelerin kullanıldığı*) girdilerle yapılan, üretimden tüketime kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı bir tarımsal üretim sistemidir.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Organik üretimin amacı ise;

Yaşamın vazgeçilmez üç unsuru olan toprak ve su kaynakları ile havayı kirletmeden çevre, insan, bitki ve hayvan sağlığını korumaktır.

ORGANİK TARIM

***İNSANA ve
ÇEVREYE
DOST
ÜRETİM
SİSTEMİDİR.***

NEDEN ORGANİK TARIM

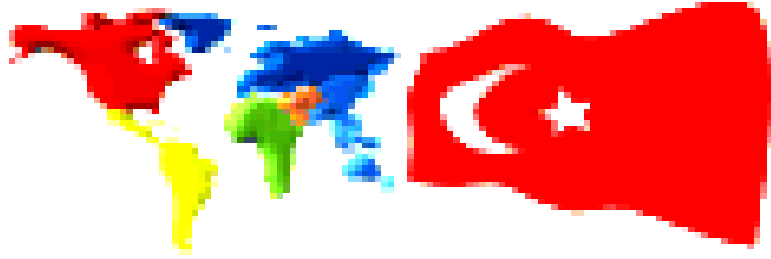
- Gelecek nesilleri korumak,
- Kimyasalların insanlar, çevre ve hayvanlar üzerindeki olumsuz etkilerini önlemek,
- Toprak verimliliğini sağlamak ve korumak,
- Toprak kaybını önlemek ve canlı çeşitliliğinin korunmasını sağlamak,
- Su miktar ve kalitesini korumak,
- Üretici ve tarımsal işletmelerde çalışan insanların sağlığını korumak,
- Sağlıklı ve besin kalitesi yüksek ürün elde etmek,
- İnsanların gelir seviyesini yükseltmek,
- Dünyayı korumak,

İÇİN ORGANİK TARIM...

ORGANİK TARIM NE ZAMAN BAŞLAMIŞTIR

Organik tarım İngiltere’de 1910’lu yıllarda uygulanmaya başlanmıştır. 1970’li yıllarda da üreticiler ve tüketiciler bir araya gelerek küçük organizasyonlar kurmuşlardır. İlk başlarda kopuk olan ekolojik tarım çalışmaları, İFOAM ile örgütlü hale gelmiştir.

Ülkemizde 1985-1986 yıllarında Avrupalı şirketlerin milli ürünlerimiz olan kuru üzüm, kuru incir, kuru kaysı ve fındık ürünlerini organik olarak talep etmeleri neticesiyle başlamıştır.

İlimizde ise 1994 yılında Terme İlçesi Çamlıca Köyünde organik fındık yetiştiriciliği ile başlamıştır.

ORGANİK TARIM NASIL YAPILIR

Eren söz alır ve

- *Organikçi amca, kimyasal gübre ve ilaç kullanmadan yapılan tarım şekli organik tarım olur mu?*

diye sorar.

Organikçi amca;

Sevgili çocuklar... Arkadaşınız Eren çok güzel bir soru sordu. Şimdi anlatacaklarımı çok iyi dinleyiniz.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Başta şunu belirteyim ki kimyasal gübre ve ilaç kullanmadan yapılan tarım şekli organik tarım organik tarım değildir.

Geleceğimizin teminatı sevgili çocuklar...

Organik tarım yöntemiyle üretim yapmak isteyen çiftçiler-girişimciler tek başına veya birden fazla kişiyle bir araya gelerek organik tarım faaliyetinde bulunmaya karar vermeleri gerekir.

Organik Tarım yapmaya karar veren çiftçi öncelikle;

Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yetkili kılınmış bir kontrol ve/veya sertifikasyon kuruluşuna başvurur ve işletmesinden elde edeceği ürünlerin organik olarak değerlendirebilmesi için gerekli çalışmanın yapılmasını talep eder.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Kontrol ve/veya Sertifikasyon Kuruluşu üreticiden;

- 1) Girişimcinin adı, adresi, TC kimlik numarası, vergi numarasını içeren kimlik bilgilerini,**
- 2) İşletmenin yeri, konumunu,**
- 3) Kadastro çalışması yapılmış alanlarda tapu kaydını, tamamlanmamış alanlarda arazi krokisini,**
- 4) Müracaat edilen arazinin veya kullanım hakkının kendisine ait olduğuna dair bilgi ve belgelerini,**
- 5) Gıda işleyen işyeri ise “Çalışma İzni ve Gıda Sicili Belgesi”, “Üretim İzin Belgesi”.**
- 6) Girişimcinin, var ise ziraat odası, herhangi bir üretici birliği veya sivil toplum kuruluşuna üyelik bilgi ve belgelerini, tamamlamasını ister.**

Yetkili Kuruluş, belgelerini tamamlayan üreticinin organik tarım faaliyetine bulunup bulunamayacağına karar verir.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Organik tarım faaliyetine karar verilen üretici ile sözleşme imzalanarak Organik üretime başlanmış olur. Söz konusu üretici;

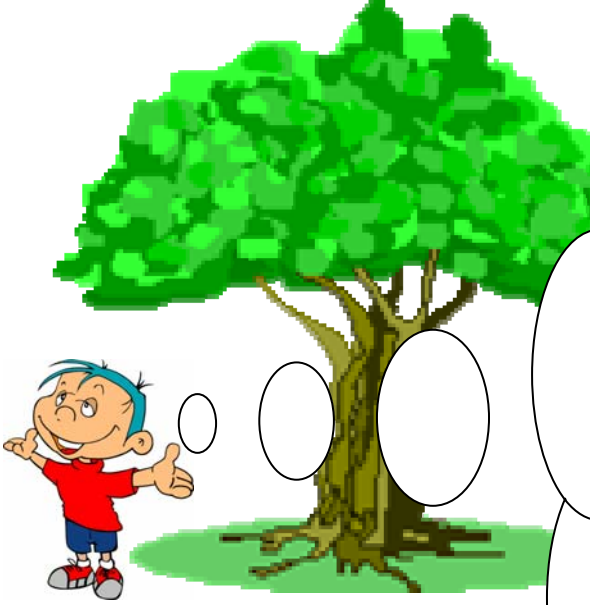
5262 Sayılı Organik Tarımın Kanunu ve Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde üretime başlar.

Organik Üretime başlayan üretici ilgili Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşunda görevli Organik Tarım Kontrolörü tarafından kontrol edilir. Kontroller sonucunda üreticinin ilgili yönetmeliklere göre üretimde bulunduğu tespit edilir ise Üretim sezonunda Organik Tarım Mütешеbbis Sertifikası ile belgelendirilir.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Organikçi amcayı pür dikkatle dinleyen
çocuklardan Deniz;

- *Organikçi amca, benim dedemin köyde meyve ağaçları var. Organik tarıma başlayınca elde ettiği meyveler organik ürün olarak kabul edilir mi?*

Organikçi amca;

- *Hayır evladım. Öncelikle daha önceki attığımız kimyasal gübre ve ilaçlardan kurtulmamız toprağımızı temizlememiz*

ORGANİK TARIMDA GEÇİŞ SÜRECİ

Organik tarım teknikleri ile üretime başlanmasından sonra elde edilen bitkisel ve/veya hayvansal ürünlerin organik sertifikası almasına kadar belirli bir süre geçmesi gerekir. Bu süreye de *Geçiş Süreci* denir.

Sevgili çocuklar...

- Geçiş süresi tek yıllık bitkilerde **2 yıl**, çok yıllık bitkilerde ise **3 yıldır**.
- Tek yıllıklarda ekim tarihi, çok yıllıklarda hasat tarihi göz önüne alınır.
- Organik üretimde geçiş sürecindeki ürünlerde **geçiş ürünü** olarak değerlendirilir.
- Geçiş ürünü “**Organik Tarım Geçiş Ürünüdür**” etiketiyle pazarlanabilir, organik olarak pazarlanamaz.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

- Kontrol ve/veya Sertifikasyon Kuruluşu, geçiş sürecini uzatabilir veya kısaltabilir. Ancak kısaltma veya uzatma gerekli sürenin yarısından fazla olamaz.

Öğrencilerden Deniz bir daha söz alır;

***- Organikçi amca,
bizler organik
ürünleri diğer
ürünlerden nasıl***

***- Sevgili yavrum ...
Bunu ayıt etmeniz
çok kolay Organik
Ürünlerin üzerinde
yönetmelikle
belirlenmiş bir
Organik Ürün logosu
hulunmaktadır***

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

ORGANİK ÜRÜN NEDİR

Organik ürün; üretimde sentetik girdilerin kullanılmadığı, toprağın doğal zenginliğini arttıran bir ekim nöbetinin esas alındığı, insan ve çevre sağlığı üzerine etkileri olmayan doğal girdilerin kullanıldığı bir üründür.

Pazarda veya markette satın aldığımız paketlenmiş ürünlerin üzerinde; organik ürün logosu ile birlikte ürün sertifikasını veren Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşunun Logosu, Ürünü yetiştiren veya işleyen girişimciye ait bilgiler bulunmalıdır.

Satın aldığımız sebze ve meyvelerin yanında da Mütешеbbis Sertifikasını bulunması gerekir

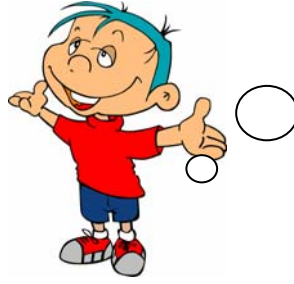

ORGANİK ÜRÜN LOGOSU

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

- *Organikçi amca, bu hayvanlar niye çok mutlular?*

Sahipleri çevreye ve insana dost üretim sistemi olan Organik Tarım yapıyor. Onlara sağlıklı ve kaliteli organik yem veriyor. Onlar da insanlara daha sağlıklı süt verdiklerinden çok mutlular.

**ORGANİK TARIMDA HAYVANLARIN
REFAHI VE MUTLULUĞU ÖNEMLİDİR.**

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

*İyi günler
Organikçi Amca
aldığın ürünler
organik mi?*

*Evet organik. Tüm
ürünlerde organik
ürün logosu
var.*

organic

ORGANİK GÜBRELER

Organik Üretimde Organik Tarımın
Esasları ve Uygulanmasına İlişkin
Yönetmelik çerçevesinde;

Ahır gübresi,

Tavuk gübresi,

Yeşil gübreler,

Çürütülerek elde edilen bitkisel artıklar,
Hayvanların sıvı dışkıları, hayvansal yan ürünler,
Deniz yosunu,
Bitkisel kaynaklı ürünler ve yan ürünler,
Organik Ürün Sertifikalı organik gübreler
kullanılmaktadır.

ORGANİK TARIMDA TARIMSAL MÜCADELE

**- Sevgili Çocuklar...
Organik tarımda
konvansiyonel tarımda
olduğu gibi kimyasal
ilaçlama yoktur. Doğada
bitkilere dost canlılar
bulunmaktadır.
Dostumuzu düşmanımızı
iyi tanımalıyız.**

**Organik tarımda hastalık ve zararlılara karşı
çeşitli tuzaklar, avcı böcekler, çeşitli bitkiler ve
organik ilaçlar kullanılmaktadır.**

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Sevgili çocuklar; görüyorsunuz ki doğada bulunan minicik bir uğur böceği ürünlerimize zarar veren yaprak bitlerini yiyerek ürüne zarar vermesini engellemektedir. Konvansiyonel tarımda kullanılan bilinçsiz tarım ilaçları bizlere faydalı olan böcekleri de öldürmektedir. Bu yararlı böcekleri öldürmemek için insanlar organik tarım yapmaya ve organik ilaçlar kullanmaya başlamışlardır.

SAĞLIKLI BİR GELECEK İÇİN ORGANİK TARIM

*Geleceğimizin
Teminatı Sevgili
Çocuklar...*

Bizler sizlere ileride gelecek nesillerimizin devamını sağlamak, temiz bir çevre ve sağlıklı insanlar topluluğu bırakabilmek amacıyla tarımsal üretim yapanların organik üretimde bulunmasına yardımcı oluyoruz.

Organikçi Amcadan Geleceğin Büyüklerine

Sizler de bizlerin bu emek ve çabalarını bir merhale ileri taşıyacak *Organik Tarım Gönüllüleri* olarak çevrenizi aydınlatmanızı istiyorum.

Hepinize Hayatta Başarılar Diliyorum...

**GELECEK NESİLLER İÇİN
ORGANİK TARIM**